

Exekuce a nepřiměřená délka řízení

Není z pohledu právní jistoty účastníků, jejíž dotčení zakládá nárok na náhradu nemajetkové újmy způsobené nepřiměřenou délkou řízení, vhodné, aby - na rozdíl od výkonu rozhodnutí soudem - exekuční řízení, které vydáním exekučního příkazu nenaplnilo svůj účel, a ve kterém nelze ani v budoucnu očekávat možné vymožení alespoň části pohledávky oprávněného, bylo formálně neuzavřené a trvalo delší dobu bez zjevné činnosti exekutora. Je na exekutorovi, aby stav nedobytnosti pohledávky promítl do svého oprávnění exekuci zastavit, nebo aby podal podnět soudu k zastavení exekuce, jsou-li pro to splněny zákonné podmínky, a tím dal stav nemožnosti dobytí pohledávky pro účastníky řízení na vědomí.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 30 Cdo 4051/2011, ze dne 31.10.2012)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci žalobce Ing. L. M., zastoupeného Mgr. L.B., advokátkou se sídlem v M. O., proti žalované České republice - Ministerstvu spravedlnosti, se sídlem v P., za vedlejšího účastenství JUDr. A.Ch., soudního exekutora Exekutorského úřadu v O., a Mgr. D.T., soudního exekutora Exekutorského úřadu v B., zastoupeného JUDr. P.R., advokátem se sídlem v B., na straně žalované, o zaplacení 3,981.801,40 Kč s příslušenstvím, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 22 C 178/2006, o dovolání žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 22. 4. 2011, č. j. 14 Co 106/2011-125, tak, že rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 22. 4. 2011, č. j. 14 Co 106/2011-125, se mimo část, již bylo rozhodnuto o nároku žalobce na náhradu nemajetkové újmy ve výši 50.000,- Kč, zrušuje, a věc se v tomto rozsahu vrací Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení. Ve zbývajícím rozsahu se dovolání žalobce odmítá.

Z odůvodnění :

Městský soud v Praze v záhlaví uvedeným rozsudkem potvrdil rozsudek soudu prvního stupně, jímž byla zamítnuta žaloba o zaplacení 3,981.801,40 Kč s příslušenstvím, prostřednictvím které se žalobce domáhal zaplacení škody ve výši 2,681.801,40 Kč a nemajetkové újmy ve výši 1,300.000,- Kč vzniklé v souvislosti s nesprávným úředním postupem soudů a exekutorů (nepřiměřená délka řízení) v pěti exekučních řízeních. Žalovaná v rámci předběžného projednání žalobcově žádosti nevyhověla, neboť v posuzovaných řízeních neshledala nesprávný úřední postup.

Odvolací soud vyšel ze skutkových zjištění učiněných soudem prvního stupně, jež dále doplnil dle ustanovení § 213 o. s. ř.

1. V řízení vedeném u Okresního soudu v Prostějově pod sp. zn. ENc 753/2002 proti povinnému F. D. byl provedením exekuce pověřen exekutor Mgr. D. T., a exekuce byla vedena pod sp. zn. EX 244/02. Usnesením ze dne 21. 8. 2002 bylo exekuční řízení zastaveno z důvodu nezaplacení soudního poplatku, následně bylo toto usnesení zrušeno a dne 27. 10. 2002 nařízena exekuce. Začátkem ledna 2003 žádal exekutor o poskytnutí součinnosti jednotlivé úřady a dne 23. 1. 2003 rozhodl exekučním příkazem o provedení exekuce prodejem movitých věcí povinného, jež byly sepsány. Další pátrání po majetku povinného nebylo úspěšné. V důsledku nesprávného úředního postupu v tomto řízení požadoval žalobce náhradu škody ve výši 496.918,18 Kč a odškodnění nemajetkové újmy ve výši 250.000,- Kč.
2. U Okresního soudu v Opavě podal žalobce dne 11. 12. 2002 návrh na nařízení exekuce na majetek

povinného J. K. a usnesením ze dne 19. 12. 2002 byla nařízena exekuce. Řízení bylo vedeno pod sp. zn. 29 Nc 515/2002, exekucí byl pověřen JUDr. A.Ch., a exekuce byla vedena pod sp. zn. 32 Ex 3/03. Od počátku roku 2003 činil exekutor potřebné úkony ke zjištění majetku povinného. Dne 26. 2. 2003 rozhodl exekučním příkazem o provedení exekuce příkázáním pohledávky z účtů povinného a v témže roce rozhodl o provedení exekuce prodejem cenných papírů povinného. Jiný majetek povinného exekutor nenalezl. Usnesením ze dne 11. 11. 2005 byla exekuce k návrhu exekutora zastavena z důvodu nezaplacení zálohy na náklady exekuce. K odvolání žalobce Krajský soud v Ostravě usnesením ze dne 30. 11. 2006 napadené usnesení potvrdil, řízení bylo pravomocně skončeno dne 15. 2. 2007. Žalobce požadoval náhradu škody ve výši 129.039,- Kč a nemajetkové újmy ve výši 200.000,- Kč.

3. U Obvodního soudu pro Prahu 2 podal žalobce dne 12. 10. 2004 návrh na nařízení exekuce proti povinného P., státní podnik, v likvidaci, exekuce byla nařízena usnesením ze dne 20. 10. 2004, sp. zn. 5 Nc 1727/2004. Provedením exekuce byl pověřen JUDr. A.Ch., který vydal v únoru a březnu 2005 exekuční příkaz na příkázání pohledávky z účtu a na prodej nemovitostí povinného, exekuční řízení bylo vedeno pod sp. zn. Ex 729/04. Další postup exekutora zmařil konkurs na majetek povinného, který byl prohlášen usnesením Městského soudu v Praze ze dne 31. 5. 2005. Dne 11. 12. 2006 byl konkurs zrušen pro nedostatek majetku. Žalobce požadoval náhradu škody ve výši 109.457,- Kč a nemajetkové újmy ve výši 50.000,- Kč.

4. U Okresního soudu v Opavě podal žalobce dne 30. 10. 2002 návrh na nařízení exekuce na majetek povinného B. B. Exekuce byla nařízena usnesením ze dne 22. 11. 2002, sp. zn. 29 Nc 438/2002, provedením exekuce byl pověřen JUDr. V. P., sp. zn. EX 560/02. V lednu a únoru 2003 zjišťoval exekutor majetek povinného, ten v prohlášení o majetku sdělil, že je zaměstnán jako pomocný dělník s příjmem 7.000,- Kč hrubého. Proti usnesení o nařízení exekuce podal povinný odvolání, které bylo usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 6. 2003 odmítnuto. V říjnu 2004 vyplatil exekutor oprávněnému částečně vymožené plnění ve výši 20.000,- Kč. V lednu 2005 byla zjištěna dražba nemovitosti povinného probíhající v jiné exekuci, a dne 15. 8. 2005 bylo oprávněnému zasláno částečně vymožené plnění ve výši 17.000,- Kč. Dne 18. 4. 2006 vydal exekutor exekuční příkaz o provedení exekuce srážkami z dávek hmotného zabezpečení povinného. Žalobce požadoval náhradu škody ve výši 653.642,- Kč a nemajetkové újmy ve výši 350.000,- Kč.

5. Exekuce na majetek povinného O. D. byla nařízena usnesením Okresního soudu ve Zlíně ze dne 13. 6. 2002, sp. zn. 16 Nc 751/2002, provedením exekuce byl pověřen JUDr. J.Č., sp. zn. exekuce EX 112/02. V srpnu až říjnu 2002 a znovu v lednu 2004 zjišťoval exekutor majetek povinného, vždy s negativním výsledkem. O svém postupu i o negativních výsledcích šetření informoval exekutor oprávněného. Dne 21. 9. 2004 vydal exekutor exekuční příkaz o provedení exekuce srážkami ze mzdy povinného, s těmi však nebylo započato z důvodu dříve doručených exekučních příkazů v jiných exekucích. Dne 26. 6. 2006 byl vydán exekuční příkaz k provedení exekuce srážkami z podpory v nezaměstnanosti. Žalobce požadoval náhradu škody ve výši 1,292.745,- Kč a nemajetkové újmy ve výši 450.000,- Kč.

Odvolací soud k nárokům žalobce uzavřel, že exekuční řízení je specifický typ řízení, jehož délka závisí na mnoha okolnostech, a stanovit jeho přiměřenou délku lze jen obtížně. Je nutno posoudit rychlost a účelnost postupu exekutora, avšak také jeho možnosti ve vztahu k majetkovým poměrům povinného. V exekučním řízení je podstatné, aby bylo včas rozhodnuto o návrhu na nařízení exekuce, což se v přezkoumávaných řízeních stalo, další průběh řízení, tj. rychlost vymožení pohledávky oprávněného, závisí na majetkových poměrech povinného. Ve všech namítaných exekučních řízeních postupovali soudní exekutoři v souladu se zákonem a řízení dosud nebyla skončena jen proto, že majetkové poměry povinných neumožnily vymožení pohledávky oprávněného zcela. Oprávněný musí být srozuměn s tím, že exekuce může probíhat velmi dlouhou dobu, přitom jeho pohledávka může být uspokojena částečně nebo vůbec. V takovém případě přichází v úvahu již jen zastavení exekuce pro nemajetnost povinného. V jednom případě žalobce sám zavinil zastavení exekuce pro nezaplacení zálohy, aniž by byla pohledávka vymožena. Odvolací soud proto neshledal v uvedených exekučních

řízení nesprávný úřední postup státu, v důsledku něhož by žalobci mohla vzniknout škoda a nemajetková újma.

Proti rozsudku odvolacího soudu podal žalobce dovolání, jež považuje za přípustné podle § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř.

Dle dovolatele založily soudy své rozhodnutí na tom, že pokud exekutorský úřad v úvodu exekučního řízení obešle úřady a orgány za účelem zjištění majetku povinného, splní tím své povinnosti, a již nemůže nastat nesprávný úřední postup ve formě průtahů či nevymáhání pohledávky. Dovolatel pokládá za otázku zásadního právního významu, zda není popřením práva na spravedlivý proces, pokud exekutor v 8-9 let probíhajícím exekučním řízení sice zjišťuje během prvního roku majetek povinného, který se ukazuje být minimální či žádný, avšak v 2. -9. roku exekučního řízení rezignuje na další úkony a pátrání po majetku povinného a v exekuci prakticky nic dalšího nevykonává. Dosud není jednotným způsobem řešena otázka, jaká délka exekučního řízení a jaký obsah exekučního řízení je již nesprávným úředním postupem, a tuto otázku neřeší ani Stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 13. 4. 2011, sp. zn. Cpjn 206/2010.

Rozhodnutí soudů považuje dovolatel za zcela nepřezkoumatelné, neboť skutkový stav věci byl zjištěn neúplně, a soudy neprovedly dovolatelem navržené důkazy jednotlivými exekučními spisy, ani výslechem exekutorů a lékařskými zprávami o nemoci žalobce.

Při rozhodování o nákladech řízení odvolací soud nezákonně přiznal právnímu zástupci exekutora Týče odměnu z celkově požadované částky ze všech pěti exekučních řízení, nikoliv jen z řízení, která se týkala Mgr. T.

Dovolatel dále namítl, že první exekuční řízení trvá již 9 roků, poslední činnost exekutora je z roku 2003, avšak soud se obdobím od roku 2003 do roku 2011 vůbec nezabýval. V druhém exekučním řízení měl exekutor majetek povinného zpeněžit, místo toho využil opomenutí žalobce zaplatit druhou zálohu a exekuce byla k jeho návrhu zastavena. U třetí exekuce soud pominul, že povinný před prohlášením konkursu majetek měl. Ve čtvrtém exekučním řízení exekutor nic nekoná již 7 roků, a u páté exekuce soud pominul období od roku 2003 do roku 2011. Nemožnost vymožení pohledávek žalobce mu působí stavy bezvýchodnosti, stresu a beznaděje, což má dopady na jeho zdraví. Soud aktivně hledal důvody nevýznamnosti věci pro žalobce, což žalobce považuje za porušení práva na rovnost zbraní, a odkázal na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 6. 2011, sp. zn. 30 Cdo 765/2010.

Ohledně nároku na náhradu škody dovolatel citoval z rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 30. 7. 2008, sp. zn. 25 Cdo 970/2006 a z nálezu Ústavního soudu ze dne 7. 10. 2008, sp. zn. II. ÚS 99/07. Škoda měla spočívat ve ztrátě dobytnosti pohledávky žalobce vůči jeho dlužníkům vlivem průtahů v soudním řízení, přičemž na žalobci leží břemeno o tom, že mu škoda vznikla. Škoda musí být prokázána nejpozději v době, kdy soud o uplatněném nároku rozhoduje.

Dovolatel navrhl napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení.

Žalovaná se k dovolání žalobce nevyjádřila.

Nejvyšší soud v dovolacím řízení postupoval a o dovolání rozhodl podle zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu, ve znění účinném od 1. 7. 2009 (viz čl. II., bod 12 zákona č. [7/2009](#) Sb.) - dále jen „o. s. ř.“

Dovolání bylo podáno včas, osobou k tomu oprávněnou, řádně zastoupenou podle § 241 odst. 1 o. s. ř.

Dovolání v rozsahu, v němž směřuje do posouzení nároku na náhradu nemajetkové újmy způsobené

délkou třetího posuzovaného řízení vedeného u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 5 Nc 1727/2004 a v exekučním řízení vedeném pod sp. zn. Ex 729/04, není přípustné, neboť podle § 237 odst. 2 písm. a) o. s. ř. dovolání není přípustné ve věcech, v nichž dovoláním dotčeným výrokem bylo rozhodnuto o peněžitém plnění nepřevyšujícím 50.000,- Kč a v obchodních věcech 100.000,- Kč; k příslušenství pohledávky se přitom nepřihlíží. Dovolací soud proto dovolání žalobce v tomto rozsahu odmítl (§ 243b odst. 5 věty první a § 218 písm. c) o. s. ř.).

Dovolání proti výroku III. rozhodnutí odvolacího soudu ohledně určení výše nákladů řízení rovněž není přípustné, neboť rozhodnutí o nákladech řízení má vždy povahu usnesení, přestože je začleněno do rozsudku a stává se tak formálně jeho součástí (§ 167 odst. 1 o. s. ř.). Přípustnost usnesení o nákladech řízení tak nemůže být dána podle § 237 o. s. ř., neboť se nejedná o rozhodnutí ve věci samé, a nemůže být založena ani § 238, § 238a a § 239 o. s. ř., jelikož nákladové výroky nelze podřadit pod žádný z tam taxativně uvedených případů.

Dovolání proti potvrzujícímu výroku rozhodnutí ve věci samé ve zbývajícím rozsahu tak může být přípustné pouze podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. (se zřetelem k nálezu Ústavního soudu ČR ze dne 28. 2. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 29/11, je zrušeno uplynutím doby dne 31. 12. 2012), přičemž o situaci předvídanou v ustanovení § 237 odst. 1 písm. b) o. s. ř. nejde, tedy tak, že dovolací soud - jsa přitom vázán uplatněnými dovolacími důvody včetně jejich obsahového vymezení (§ 242 odst. 3 o. s. ř.) - dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí má po právní stránce zásadní význam (§ 237 odst. 3 o. s. ř.).

Z ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. se podává, že dovolací přezkum je zde předpokládán zásadně pro posouzení otázek právních, pročez způsobilým dovolacím důvodem je ten, jímž lze namítat, že rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci [§ 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř.]. Jen z pohledu tohoto důvodu je pak možné (z povahy věci) posuzovat, zda dovoláním napadené rozhodnutí je zásadně významné. Námitky dovolatele směřující proti neúplně zjištěnému skutkovému stavu věci představují dovolací důvod podle ustanovení § 241a odst. 3 o. s. ř., který však v případě dovolání přípustného podle § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. přípustnost dovolání založit nemůže (srov. § 237 odst. 3 o. s. ř.).

Přípustnost dovolání nezakládá námitka žalobce, že by v řízení u odvolacího soudu došlo k přílišnému „aktivismu“ ohledně vyhledávání důvodů nevýznamnosti věci pro žalobce, neboť nic takového z odůvodnění rozhodnutí odvolacího soudu nevyplývá.

Dovolání žalobce je však přípustné v otázce hodnocení přiměřenosti délek dosud neskončených exekučních řízení, neboť taková otázka nebyla dovolacím soudem dosud vyřešena.

Vady řízení, které dovolatel namítá, se ze spisu nepodávají. O tom, které z navržených, popřípadě dalších důkazů provede, rozhoduje soud. Jestliže tedy soud dospěl k závěru, že provedení navržených důkazů není ke zjištění skutkového stavu nutné, využil svého práva daného mu v citovaném ustanovení a takový postup je v souladu s právem. Právo soudu rozhodnout o tom, které z navrhovaných důkazů provede, vyplývá i z ústavního principu nezávislosti soudů podle čl. 82 odst. 1 Ústavy České republiky (viz nálezy Ústavního soudu II. ÚS 56/95, publikovaný ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu sv. IV. str. 259).

Nejvyšší soud ve Stanovisku občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 13. 4. 2011, sp. zn. Cpjn 206/2010, uveřejněném pod R 58/2011, pod pátou právní větou uvedl, že přiměřené zadostiučnění lze přiznat i tehdy, jestliže řízení, v němž došlo k nesprávnému úřednímu postupu ve smyslu § 13 odst. 1 věty třetí a § 22 odst. 1 věty třetí zákona č. [82/1998](#) Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. [358/1992](#) Sb., o notářích a jejich činnosti

(notářský řád) (dále jen OdpŠk) nebylo doposud pravomocně skončeno, žalobce se tedy může domáhat odškodnění újmy vzniklé v souvislosti s nepřiměřenou délkou řízení, byť řízení stále probíhá. V takovém případě musí soud, a to prvního i druhého stupně, vyjít ze stavu řízení ke dni svého rozhodování (154 odst. 1 o. s. ř.). Pro odvolací soud to v situaci, kdy v době rozhodování soudem I. stupně nebylo posuzované řízení skončeno, představuje nutnost doplnění dokazování ve směru zjištění stavu posuzovaného řízení, ustanovení § 212a odst. 3 o. s. ř. tím není dotčeno. Zhodnocení dosavadní délky řízení i skutečnosti, že nebylo dosud skončeno, představuje pro případné opětovné uplatnění nároku na náhradu nemajetkové újmy za nepřiměřeně dlouze vedené řízení, v rozsahu předmětu hodnocení, překážku věci rozsouzené.

Nejvyšší soud v rozsudku ze dne 20. 4. 2011, sp. zn. 30 Cdo 1455/2009, ve vztahu k soudnímu výkonu rozhodnutí uvedl, že stát je povinen poskytnout oprávněnému takový mechanismus či systém, který mu umožní získat od povinného zaplacení soudem přiznané částky, nemůže však být odpovědný za nevyřízení platby pohledávky z důvodu platební neschopnosti povinného – soukromé osoby (srov. rozsudek ESLP ze dne 27. 5. 2003 ve věci Sanglier proti Francii, stížnost č. 50342/99, odst. 39). Při posuzování činnosti orgánu veřejné moci během řízení o výkon rozhodnutí je třeba posuzovat zejména to, zda soudy poskytovaly dostatečnou součinnost oprávněnému během řízení o výkon rozhodnutí, tedy zda učinily všechna vhodná opatření předpokládaná procesním předpisem (srov. usnesení ESLP o přípustnosti ze dne 22. 3. 2005, ve věci Ciprová proti České republice, stížnost č. 33273/03). Naopak pokud je soud povinen jednat a nejedná, zakládá tato nečinnost odpovědnost státu (srov. rozsudek ESLP ze dne 17. 6. 2003, ve věci Ruianu proti Rumunsku, stížnost č. 34647/97).

Tyto závěry se plně uplatní i při hodnocení postupu soudního exekutora v exekučním řízení vedeném podle zák. č. [120/2001](#) Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (dále též jen „exekuční řád“).

Při posuzování délky vykonávacího (exekučního) řízení z pohledu vzniklé nemajetkové újmy je třeba zkoumat, do jakého okamžiku šlo o účelné vedení řízení směřující k reálnému vymození práva oprávněného, a od kdy již další průběh řízení ztrácí svůj význam, neboť vymození pohledávky oprávněného se stává vzhledem k okolnostem případu nereálné či neúčelné, popř. dokonce neúčinné. Předpoklad vzniku nemateriální újmy v důsledku nepřiměřeně dlouze vedeného řízení nemusí být nutně naplňován vždy jenom proto, že určité řízení formálně trvá (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 8. 2011, sp. zn. 30 Cdo 2434/2010, uveřejněný pod č. 10/2012 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek).

V případě nároku na náhradu škody je naopak třeba zkoumat, zda nepřiměřená délka exekučního řízení měla za následek nedobytnost pohledávek věřitele, a zda mu tedy v důsledku nesprávného úředního postupu soudu či soudního exekutora vznikla škoda.

Řízení o výkon rozhodnutí či exekuční řízení je specifické tím, že nesměruje k vyřešení sporu mezi stranami, ale k uspokojení oprávněného v případě, že povinný nesplnil svoji povinnost uloženou mu vykonávaným rozhodnutím nebo jiným titulem dobrovolně. K ukončení řízení o výkon rozhodnutí či exekučního řízení dochází obecně buď nuceným vymožením uložené povinnosti (zaplacení vymáhané pohledávky v případě peněžitého plnění) nebo zastavením výkonu rozhodnutí podle § 268 o. s. ř. či případně podle § 55 exekučního řádu. O zastavení výkonu se však nerozhoduje, nestanoví-li zákon opak, ani v případě bezúspěšného výkonu, kdy příslušné vykonávací či exekuční postupy byly vyčerpány, aniž jimi byl dosažen sledovaný výnos (srov. např. výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy - 276 a násl. o. s. ř. a § 60 exekučního řádu nebo příkázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu - § 306 o. s. ř.).

Odlišností exekučního řízení vedeného podle exekučního řádu (jako exekuce na majetek povinného –

viz § 38 exekučního řádu) od provádění výkonu rozhodnutí soudem (jako postižení jednotlivých majetkových práv povinného podle návrhu oprávněného - viz § 261 o. s. ř.) je, že exekuční řízení může probíhat tak dlouho, dokud je naplňován jeho účel, neboli dokud existuje reálná šance, že pohledávka oprávněného bude alespoň zčásti či úplně vymožena. Zjišťování majetku dlužníka a volba způsobu provedení exekuce je svěřena do rukou soudního exekutora, který disponuje potřebnými prostředky k tomu, aby exekuční řízení směřovalo k co nejrychlejšímu uspokojení věřitele.

Oprávněný naopak svou dispozicí neurčuje způsob vymožení uložené povinnosti jako v řízení o výkon rozhodnutí, kde je povinen při vymáhání peněžitých částek navrhnout konkrétní způsob provedení výkonu rozhodnutí, kterým je soud vázán (viz § 261 odst. 1 o. s. ř.). Oprávněním soudního exekutora, kterému byl zákonem svěřen výkon státní správy v této oblasti, odpovídají i určité povinnosti, a proto exekuční řád samostatně upravuje odpovědnost exekutora za škodu - viz § 32 exekučního řádu. Z uvedených odlišností se také podává, že když exekutor sám posuzuje, jakým způsobem bude exekuce provedena a vydává a ruší exekuční příkazy, volí vhodný způsob exekuce, vše v zájmu dosažení splnění závazků povinného (viz § 47 odst. 1 exekučního řádu), přičemž účinky vydaných exekučních příkazů zanikají provedením exekuce či zastavením exekuce (§ 47 odst. 5 a § 55 exekučního řádu), tak je nutno mít za to, že pověření exekutora k jeho činnosti a konkrétní exekuční řízení takto založené trvá do provedení exekuce nebo do jejího zastavení.

V případě soudním exekutorem objektivně zjištěné nemajetnosti povinného bude zpravidla přicházet v úvahu zastavení exekuce pro nemajetnost dlužníka, buď rozhodnutím exekutora podle § 55 odst. 2 exekučního řádu, nebo rozhodnutím soudu podle § 268 odst. 1 písm. e) o. s. ř., srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 3. 2008, sp. zn. 20 Cdo 5293/2007, usnesení ze dne 27. 10. 2010, sp. zn. 20 Cdo 4106/2008, nebo usnesení ze dne 28. 3. 2012, sp. zn. 20 Cdo 3442/2011. Ve smyslu uvedené judikatury Nejvyššího soudu ustanovení § 268 odst. 1 písm. e) o. s. ř. upravuje situaci, kdy po provedení úkonů směřujících ke zjištění majetku povinného není zjištěn žádný jeho majetek nebo je jeho hodnota ke krytí nákladů exekuce nedostačující, takže jeho realizace by vedla jen ke zvýšení nákladů, jež by nemohly být z výtěžku kryty. Exekutor v takovém případě podá soudu podnět k zastavení exekuce a uvede v něm, jaké úkony ke zjištění majetku provedl a s jakým výsledkem, případně z čeho dovodil hodnotu zjištěného majetku. Z povahy exekuce podle exekučního řádu, v tomto směru od soudního výkonu rozhodnutí odlišné, tedy plyne, že podnět k zastavení exekuce právě podle § 268 odst. 1 písm. e) o. s. ř. nepodává povinný, nýbrž soudní exekutor. Podá-li povinný návrh na zastavení exekuce podle § 268 odst. 1 písm. e) o. s. ř., soud si od exekutora vyžádá zprávu o tom, jaký majetek povinného zjistil, popřípadě jaká je jeho hodnota, a jaké jsou náklady exekuce, a dále stanovisko exekutora k návrhu na zastavení exekuce. Na pokladě takto zjištěných skutečností posoudí důvodnost návrhu.

Není proto z pohledu právní jistoty účastníků, jejíž dotčení zakládá nárok na náhradu nemajetkové újmy způsobené nepřiměřenou délkou řízení, vhodné, aby - na rozdíl od výkonu rozhodnutí soudem - exekuční řízení, které vydáním exekučního příkazu nenaplnilo svůj účel, a ve kterém nelze ani v budoucnu očekávat možné vymožení alespoň části pohledávky oprávněného, bylo formálně neuzavřené a trvalo delší dobu bez zjevné činnosti exekutora. Je na něm, aby stav nedobytnosti pohledávky promítl do svého oprávnění exekuci zastavit, nebo aby podal podnět soudu k zastavení exekuce, jsou-li pro to splněny zákonné podmínky, a tím dal stav nemožnosti dobytí pohledávky pro účastníky řízení na vědomí.

Na soudech proto v této věci bylo, aby dosud neskončená exekuční řízení posoudily podle stavu řízení ke dni svého rozhodování a jejich délku řízení hodnotily s ohledem na jejich průběh. Rozhodnutí odvolacího soudu je nadto neúplné i co do posouzení nároku žalobce na náhradu škody, který je třeba posoudit samostatně a individuálně od nároku na náhradu nemajetkové újmy, neboť přestože škodní událost (nesprávný úřední postup spočívající v nepřiměřené délce řízení) může být založena stejnými skutečnostmi, následky jsou pro poškozeného v případě škody a nemajetkové újmy

naprosto rozdílné, což ovšem platí i pro odlišné posuzování příčinné souvislosti mezi škodnou událostí a následkem (viz též rozsudek Nejvyššího soudu ve věci sp. zn. 31 Cdo1791/2011 ze dne 12. 9. 2012).

Jelikož rozhodnutí odvolacího soudu je z výše uvedených důvodů neúplné a tudíž nesprávné, postupoval Nejvyšší soud podle § 243b odst. 2, části věty za středníkem, o. s. ř. a napadený rozsudek odvolacího soudu v rozsahu uvedeném ve výroku rozhodnutí zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení (§ 243b odst. 3 věta první o. s. ř.).

(zdroj: www.nsoud.cz)

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Reorganizace](#)
- [Soudní poplatky \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Spotřebitel \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správa společné věci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správní řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vylučovací žaloba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Promlčení, insolvence](#)
- [Nepřiměřená délka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výše výživného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výživné \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Započtení pohledávek \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)